

FRI – BLADET

Oktober 2004

Samarbetsblad för svenska friluftsmuseer

Redaktör: Karin Blent, Stiftelsen Skansen, Box 27807, 115 93 Stockholm, Tel. 084428148,

E-post: karin.blent@skansen.se

FRI-mötet 2004

Årets FRI-möte på Jamtli i Östersund 1-2 september bjöd på intressanta diskussioner om friluftsmuseernas status och hur vi skall arbeta vidare inom FRI. Vi fick också information om hur arbetet med det nationella uppdraget fortskrider och om vilka projekt som man just nu arbetar med och som man planerar på Jamtli. Information om det nationella uppdraget och rapporter över avslutade projekt finns på museets hemsida www.jamtli.com. Som en perfekt bakgrund till våra diskussioner höll Sten Rentzhog ett mycket inspirerande och lärorikt föredrag om friluftsmuseernas historia. Det hela avslutades med årsmöte. Protokoll från detta bifogas. Stort tack till Jamtli !

Diskussionerna om friluftsmuseernas status och hur vi skall arbeta vidare inom FRI genomfördes som grupparbeten. Nedan följer en sammanställning över vad grupperna kom fram till.

Friluftsmuseernas status

För att få reda på om friluftsmuseerna har hög eller låg status är det viktigt att vi verkligen får veta vad allmänheten tycker om oss. Vi bör genomföra en publikundersökning för att säkrare få veta vad publiken tycker om oss och hur man ser på friluftsmuseer kontra inomhusmuseer. Möjligen är det så att frågan om status handlar mycket om vår egen syn på vår verksamhet. En fördel som friluftsmuseerna troligen har jämfört med övriga museer är att vår organisation inte är så hierarkisk och att vi har en ganska komplex verksamhet med många kompetenser. Viktigt att publikundersökningarna görs på flera museer så att alla olika typer av museer kommer med.

Museet som begrepp skall vara förtroendeingivande. Ingen skall behöva tvivla på att vi är trovärdiga. Viktigt att vi arbetar professionellt och att vi håller hög kvalitet på det vi gör annars kommer vi på efterkälken. Det senare kräver dock resurser. För att få sponsormedel krävs hög status. Vårt arbete skall vila på vetenskaplig grund men det skall förmedlas på ett lustfyllt sätt. Kanske vi skall ha med ICOM's logga i FRI-sammanhang

Vi bör ställa nya frågor på vårt material. Vi måste våga provocera och bli mera samhällsnyttiga. Museerna har en stor roll att spela när det gäller förhållningssätt och värderingar. Vi kan vinna status genom att sprida kunskap, bjuda på aha-upplevelser och visa fram sådant som vi vanligtvis inte gör inför publik. Ta vara på intressetrender som t ex trädgårdsintresset som just nu är mycket stort. Natur- och kulturkopplingen är viktig. Vi kan öka intresset för friluftsmuseerna genom att skapa hela och levande miljöer. Ett sätt att förtydliga husens funktioner är att jobba med den yttre scenografin, visa ”spår av människan”.

Igenkännandet är viktigt. Därför måste vi komma närmare vår egen tid.

Det är viktigt med mångfald. Hur får vi invandrare att komma till museerna ? Kanske fira allas nyår under ett år – Nyårsåret. Vi bör också värna mångfalden i hantverket.

Berättandet är vår styrka.

Hur arbeta vidare inom FRI ?

Alla var eniga om att vi bör arbeta vidare i samma fria form som nu utan speciella krav. Det är viktigt med ett kollegialt nätverk och forum där alla typer av medarbetare finns representerade . Det måste finnas tid för att utbyta erfarenheter och få inspiration. FRI är mycket viktigt för de friluftsmuseer som inte har anknytning till något annat museum. Konstaterades att friluftsmuseerna inte finns med på museiveckan.

Förslag om en Webb sida för FRI´s medlemmar för information och rapporter. Eventuellt finansierad genom medlemsavgift. Henrik Zipsane föreslog att FRI skulle kunna få ta över nationella uppdragets hemsida när detta slutredovisats 2006. Han erbjöd sig även att undersöka vad en egen hemsida för FRI skulle kunna kosta.

Vi bör försöka profilera oss. En utmaning att närma oss framtiden på ett intressant sätt utan att vi kopierar varandra, avseende både vad och hur vi visar.

Att vi har olika kompetenser är något som vi bör kunna utnyttja som en gemensam styrka. För att vi skall kunna hjälpa och stötta varandra i speciella frågor och utbyta erfarenheter samt vara mer aktiva som t ex remissinstans, bestämdes att **varje museum skall välja ut tre saker som de är bra på. Uppgifterna skickas till undertecknad innan årets slut för sammanställning och redovisning i nästa FRI-blad.**

Nationella uppdraget 2005

Under 2005 kommer jordbruk och hantverk att stå i fokus för det nationella uppdraget på Jamtli. Den fysiska miljön kommer då att lyftas fram. Byggnadsantikvarie Marianne Strandin och Carin Andersson, ansvarig för djur och trädgård, som leder projektet, presenterade sju förslag på vad man tänkt sej att arbeta med under 2005.

1. Utveckla personalens medverkan i miljöskapande verksamhet, dvs rollspela samtidigt som man utför arbetsuppgifter.
2. Riktade vandringar:
 - 2:1 Vad berättar en byggnad ?
 - 2:2 Vad berättar en trädgård – odling ?
 - 2:3 Djur osv.
3. Självstudiematerial : På spaning efter.....
 - 3:1 Bebyggelse.
 - 3:2 Trädgård/odling osv.
4. Mikaelimarknad och byggnadsvårdshelg.
 - 4:1 Hur blir friluftsmuseet en arena som opinionsbildare ?

- 4:2 Krukväxter – fröer - perenner
- 4:3 Hus och blommor (järnvägens betydelse)
- 4:4 Byggnadsvårdsdagar

5 Publika upprustningar kopplat till hemsidan för att informera.

6 Lokalhistoria för livsmedelstillverkningen. Stötta de små tillverkarna genom att ge historisk förankring och kunskap. Tala om varför de är speciella.

7 Ta fram en växtplan för friluftsmuseet. Det viktiga i arbetet är dock inte den färdiga planen utan hur man arbetar fram den.

Dessutom planeras två seminarier: ”Jordbruk nu och då” och ”Handlingsburen kunskap”.

Carin Andersson, carin.andersson@jamtli.com, och Marianne Strandin, marianne.strandin@jamtli.com, vill gärna veta vad vi tycker om förslaget. De vill också veta om det är någon som genomfört liknande aktiviteter och har erfarenheter som de vill dela med sig av.

Bästa hälsningar
Karin Blent
Red./sekr.